

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 182/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť F. M., Z., zastúpeného advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 683/01 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. M. **o d m i e t a** pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2009 doručená sťažnosť F. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 683/01.

V podstatnej časti svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že:

„Návrhom zo dňa 06.10.2005, doručeným Okresnému súdu Dolný Kubín dňa 07.10.2005 sa odporca domáhal obnovy konania vedeného na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6C/683/01. (...)

O vyššie uvedenom návrhu odporcu bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 7C/202/2005-48 zo dňa 25.07.2006 tak, že súd obnovu konania povolil. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.09.2006. (...)

Od právoplatnosti povolenia obnovy konania Okresný súd Dolný Kubín však neuskutočnil vo veci žiadne meritórne rozhodnutie a viac ako 2 roky neuskutočnil vo veci žiadny úkon. Jediným úkonom zo strany príslušného súdu bolo vytýčenie pojednávania na deň 12.11.2008, t.j. viac ako 2 roky po právoplatnosti povolení obnovy konania. Aj predmetné pojednávanie však bolo odročené pre neúspešnosť doručenia predvolania navrhovateľovi. (...)

V namietanom prípade je zjavné, že v časovom horizonte viac ako 2 rokov po povolení obnovy konania nielenže nedošlo k meritórnemu rozhodnutiu, ale v tomto období nedošlo ani k žiadnemu prerokovaniu veci pričom súd mal vzhľadom na dikciu § 235 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku konať vo veci bez ďalšieho návrhu či podania zo strany sťažovateľa.

Dôvod neprerokovania predmetného sporu v čase od septembra 2006 do novembra 2008 nie je na strane účastníkov konania, t.j. nie je daná žiadna skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadňovaná na ťarchu účastníkov pri posudzovaní otázky či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom.

Sťažovateľ je presvedčený, že dôvod nečinnosti súdu nie je ani v zložitosti prejednávanej veci.

Vzhľadom na neprimerane dlhý časový interval medzi povolením obnovy konania a konaním súdu v tejto veci sťažovateľ má za to, že v tomto konaní postupom Okresného súdu Dolný Kubín v dobe od 08.09.2006 až do dnešného dňa dochádza k zbytočným prieťahom v konaní, čím je porušované právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Nečinnosť Okresného súdu Dolný Kubín je v rozpore s požiadavkou efektívneho a plynulého konania, ktoré sú odrazom ústavného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a tiež predpokladom poskytnutia skutočne účinnej právnej ochrany.

Sťažovateľ má za to, že postupom Okresného súdu Dolný Kubín resp. jeho nečinnosťou v tomto konaní tak, ako bolo uvedené vyššie, bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR spočívajúce v práve každého, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Postavenie sťažovateľa v dôsledku postupu súdu je neisté. V konaní vo veci samej uplatnil navrhovateľ A. K. proti sťažovateľovi v pozícii odporcu nárok na zaplatenie sumy 104.563,70-Sk. (...)“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Okresný súd Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/683/01 porušil základné právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2/ Okresnému súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/683/01 sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3/ Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 990,-EUR (slovom: deväťstodeväťdesiat eur), ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný vyplatiť sťažovateľovi.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ predmetnou sťažnosťou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 683/01.

Ústavný súd zo sťažnosti a spisového materiálu okresného súdu zistil, že napadnuté konanie vedené pod sp. zn. 6 C 683/01, v ktorom sťažovateľ namietal zbytočné prietahy, bolo právoplatne skončené 25. októbra 2004 (rozsudok z 13. júna 2003 č. k. 6 C 683/01-280).

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných prietáhoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorého označil za účastníka tohto konania, teda právoplatnosťou skončenia napadnutého konania, a to 25. októbra 2004. Sťažovateľ sa o namietaných zbytočných prietáhoch mohol dozvedieť najneskôr v uvedený deň. Pretože predmetná sťažnosť bola podaná osobne na ústavnom súde v čase (26. januára 2009), keď už dávno uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

Nad rámec uvedeného ústavný súd upresňuje, že sťažovateľ v sťažnostnom návrhu (petite) svojej sťažnosti navrhol vysloviť porušenie svojho základného práva a prikázať okresnému súdu konať iba v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 683/01, pričom toto konanie právoplatne skončilo 25. októbra 2004. Iné rozhodnutia, prípadne postup okresného súdu, ktoré nasledovali po tomto konaní (napríklad prietahy v konaní po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia č. k. 7 C 202/05-48 o povolení obnovy konania, ktoré prebieha pod sp. zn. 6 C 683/01, sťažovateľ v petite sťažnosti nenapadol).

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný petitom sťažnosti (napr. IV. ÚS 61/07), a preto nemohol zobrať do úvahy tú časť odôvodnenia sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal 2-ročnú nečinnosť okresného súdu po povolení obnovy konania, pretože v petite sťažnosti to sťažovateľ (inak kvalifikovane právne zastúpený) ani nepožadoval.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2009